

נתיבות יזעך

והוא מאמרים יקרים, שיחות מוסר וחיזוק משובבי
לב ונפש, שנאמרו בפני תלמידים מקשיבים בקול
חוצב להבות אש קודש, ושאתו כשאגת האר"י החי,
להנחילם נתיבות דעת התורה ועבודת השי"ת על
פרשת השבוע

ע"י מרן רבינו
הגאון רבי **אברהם יוסף ראזענבלום** זצוקלה"ה
ראש ישיבת שערי יושר

נח תשפ"ה
פתיחת הזמן
שנה ז' • גליון שי"ט

מי שיש בידו חידו"ת או טעיפס של רבינו, וכן מי שרוצה לנדב גליון של תורת רבינו - נא להתקשר למספר: 1-718-854-2290 EXT 9 או לפקס: 1-718-705-8608

**אפשר לשמוע השיחה הנדפסת
בנתיבות יושר של כל שבוע במספר:
1-718-559-6660**

כל הזכויות שמורות

למערכת חידו"ת של רבינו
ישיבת שערי יושר

בהוצאת מכון "שם עולם"

מכון לחקר כתבי יד - קורות קהילות ואישים

רח' שחל 5, בני ברק

טל: 03-5701977 פקס: 03-5701967

תוכן העניינים

נח תשנ"ב - פתיחת הזמן

הכנה לתורה בכוונה הראויה - תנאי ללימוד התורה

ה	'אנא עבדי דלא משתחכה תורה מישראל' .....
ו	למה הכין רבי חייא הכל לבד .....
ז	כדי שהתורה תהיה בר קיימא - א"א לפעול ע"פ הטבע .....
ז	תחילת הכוונה כדי שלא תשתכח התורה .....
ז	יראת חטאו 'קודמת' לחכמתו .....
ז	הכוונות הראויות בתחילת הזמן .....
ז	ההוכחה האם עמד במשימתו .....
ח	סופו מעיד על תחילתו .....
ח	מה בין חכמת התורה לשאר חכמות העולם .....
ט	כל ההכנה לתורה מתוך הכנה של קדושה .....
ט	שלא תשתכח התורה מהיחיד .....
ט	'ויקה נא מעט מים' .....
י	גודל ההשפעה שיש לכל מעשה ופעולה .....
יא	לכל פעולה קטנה היתה תוצאה לדורות עולם .....
יא	ההתבוננות ממדרש זה .....
יב	חשיבותה של כל פעולה קטנה .....
יג	מהות לימוד התורה - ידיעת דבר ה' .....
יג	'די תורה שטעלט אונז אוועק' .....
יד	תורה - הוראה .....
יד	הדרך שיהיה התורה של קיימא .....
יד	השפעה לדורי דורות .....
יד	דור ההפלגה נשתיירה מהם פליטה - מעלת האחדות .....
טז	דרך ההצלחה בשיבה .....
טז	ההכנה בהשכמה .....
טז	שלם במעשיו .....
טז	בין אדם לחבירו .....
טז	אוהבים זה את זה .....
יד	שטופין בגזילה .....
יד	תורה של קיימא .....

נה תשנ"ב - פתיחת הזמן

הכנה לתורה בכוונה הראויה - תנאי ללימוד התורה

**אנא עבדי דלא משתכחה תורה
מישראל'**

בגמרא כתובות (דף קג:) אמרו, 'אמר ליה רבי חנינא לרבי חייא, בהדי דידי מינצת' שלא יחלוק עמו, 'דאם חס ושלום נשתכחה תורה מישראל, מהדרנא ליה מפלפולי'. אם חלילה תשתכח התורה מישראל, יש לו כוח להחזיר התורה בישראל על ידי פלפולו, שכל כך היה גדול כוחו בתורה.

'אמר ליה רבי חייא, אנא עבדי דלא משתכחה תורה מישראל', אני עשיתי פעולות שלא תשתכח התורה מישראל. כיצד, 'דאייתינא כיתנא ושדיינא ומגדלנא נישבי וציידנא טביא ומאכילנא בישרא ליתמי, ואריכנא מגילתא ממשכי דטביא, וסליקנא למתא דלית בה מקרי דרדקי, וכתיבנא חמשא חומשי לחמשא ינוקי, ומתנינא שיתא סידרי לשיתא ינוקי, לכל חד וחד אמרי ליה אתני סידרך לחברך'.

"פאר אַ פרישען זמן, איז דאך דער רצון פון יעדען איינעם אויסצוניצען דעם זמן צו האבען אַ עליה אין לערנען, צו האבען אַ עליה אין יראת שמים, צו וואקסען און זיך אוועק שטעלען אויף אַ אופן פון הצלחה, און די גרעסטע הצלחה וואס איז שייך צו נעמען פון דעם זמן וואס מ'גייט אריין".

כשמגיע תחילת 'זמן', הרי רצונו של כל אחד הוא לנצל כראוי את הזמן כדי שיהיה לו עליה בתורה, עליה ביראת שמים, לגדול ולהעמיד עצמו באופן מוצלח, ולהצליח כמה שרק אפשר להשיג ל'זמן' הזה שנכנסים אליה.

כדי להצליח נדרש התבוננות בדברי חז"ל לקחת מדבריהם עצות ודרכים להשיג הצלחה בתורה, ולהצליח בכל הענינים.

גזירה מן השמים, או שעל פי דרך הטבע היה המצב שחלילה תשתכח התורה מישראל, ורבי חייא הצטרך לעצה זו כדי לשמור שלא תשתכח התורה מישראל.

**כדי שהתורה תהיה בר קיימא -
א"א לפעול ע"פ הטבע**

מוכח מכאן, ווייזט אויס, שכשיש חשש שמא תשתכח חלילה התורה מישראל, כשיגיע יחיד עם עצה טובה וירצה לפעול שלא תשתכח תורה מישראל, **אין די שויפעל על פי דרך הטבע**, שיקח חמשה תינוקות וילמדם חמשה חומשי תורה, ויקח ששה תינוקות וילמדם ששה חומשי תורה, ויקח משנה שילמדו זה את זה. אלא שכדי להצליח בעצתו, צריך שמהרגע הראשון יהיו כל פעולותיו באופן הראוי.

אלא שהקלף שמהם ילמדו את התורה צריכים להיעשות דווקא על ידי רבי חייא בעצמו, באופן שאריגת המצודות לצדיית הצבאים יוכנו בכוונה זו שלא תשתכח התורה מישראל, מתוך מסירות נפש עבור קיום התורה בישראל.

רבי חייא אמר שהוא הביא גרעיני פשתן וזרעם, ומהפשתן צמח מהם ארג רשתות ציד וצד צבאים, והאכיל בשר הצבאים ליתומים, ועשה מגילות מעורות הצבאים, והלך לעיר שאין בה מלמד תינוקות, וכתב עליהם חמשה חומשי תורה לחמשה תינוקות, ושנה ששה סדרי משנה לששה תינוקות, ואמר לכל אחד ואחד שישנה סדרו שלימדתי לחבריו, ויהיינו דאמר רבי כמה גדולים מעשה חייא.

למה הכין רבי חייא הכל לבד

יש להבין לשם מה היה צריך רבי חייא לזרוע פשתן ולצוד צבאים ולהאכיל את בשר הצבאים ליתומים, לעשות מגילות מעורות הצבאים, שעליהם יכתוב את החמשה חומשי תורה. לכאורה די היה במה שילך לקנות מגילות ויכתוב עליהם חמשה חומשי תורה וילמד את התינוקות את התורה.

ומבארים המפרשים, שרבי חייא עשה כן כדי לשמור שלא תשתכח התורה מישראל. היינו שאפשר שהיה

תורה מישראל, הרי שכל ההכנות וכל ההקדמות צריכים להיעשות עם כוונה ומתוך מסירות נפש ועם הרצון לפעול שלא תשתכח תורה מישראל.

הכוונות הראויות בתחילת הזמן

"אז בחורים קומען אריין אין אַ פרישען זמן מיט אַ כוונה נתעלה צו ווערען, צו וואקסען אין תורה, צו וואקסען אין די אלע מידות און מעלות וואס די תורה ברענגט מיט זיך מיט..."

כשבחורים מגיעים לישיבה

לזמן החדש עם כוונה לגדול ולהתעלות, לגדול בתורה ולהתעלות בכל המידות ובכל המעלות שזוכים להם על ידי התורה. צריכים לדעת שכשהאדם גדל בתורה, הרי שאינו גדל רק בחכמת התורה. אלא שעל ידי מה שגדל בחכמת התורה, הוא גדל בידיעת התורה, ועל ידי עסק התורה האדם, כשהאדם מכניס בתוכו את קדושת התורה ואור התורה - אור התורה מאיר באדם.

ההוכחה האם עמד במשימתו

כשבחור נכנס לזמן עם רצון למלא כראוי את

תחילת הכוונה כדי שלא תשתכח התורה

כשרוצים לפעול שהתורה תהיה תורה של קיימא, כשבאים לפעול שלא תישכח התורה מישראל, צריכים להכין לזה הקדמות על גבי הקדמות, באופן שתחילת ההקדמות ותחילת הסיבות שעל ידי המעשים האלו תישמר התורה בישראל, צריכים שההכנה תהיה מתוך הכוונה שלא תשכח התורה מישראל, ולכן גם אריגת המצודות לצדיית הצבאים צריך להיות מתוך כוונה זו.

זהו הטעם שבשר הצבאים נתן לאכול ליתומים, גם זה הצטרך לכוונה זו, לפי שהחסד שעושים עם היתומים עם בשר החיות שעל הקלף שעליהם יכתבו את החמשה חומשי תורה, הם בכלל הפעולות שצריכים להיעשות כדי שיוכלו לפעול שלא תשתכח תורה מישראל.

יראת חטאו 'קודמת' לחכמתו

זהו מה ששנינו (אבות ג, יא), 'כל שיראת חטאו 'קודמת' לחכמתו חכמתו מתקיימת, כשבאים לפעול שלא תשתכח

"די בחינה צו ס'איז געווען אַ התעלות, צו מ'האט אויסגעשטיגען און געוואקסען אין תורה איז - צו די מידות טובות, די יראת שמים פון דער בחור זענען מיטגעוואקסען".

הבחינה האם היה לאדם התעלות בתורה, עד כמה גדל והתעלה בתורה במשך הזמן הוא - אם התעלה גם במידות טובות ויראת שמים.

מה בין חכמת התורה לשאר חכמות העולם

אילו היה הדבר תלוי רק על פי דרך הטבע, הרי שכדי שחמשה מהתלמידים ידעו את החמשה חומשי תורה ושההתלמידים ידעו ששה סדרי משנה, לא היה שום צורך באריגת מצודות לצדייית צבאים ולתת את בשרם לאכול ליתומים.

להבדיל בין טומאה לטהרה, כשקאלידז רוצה להעמיד דאקטוירים גדולים ואינדז'נירען גדולים, מה הם עושים. הם מעמידים פראפעסארען גדולים שילמדו אותם מומחים וילמדו חכמתם עם התלמידים. ואז יגדלו שם

הזמן כדי להתעלות במשך הזמן, ההוכחה אם אכן מילא כראוי את הזמן הוא, כיצד יהיה נראה בסיום הזמן. האם התעלה בעבודת התפילה, האם תפילתו בסיום הזמן היא ביותר התעלות מתפילתו בתחילת הזמן, איך נראים מידותיו בסיום הזמן, האם הם בהתעלות יותר ממה שהיה בתחילת הזמן.

סופו מעיד על תחילתו

על ידי מעלותיו בסיום הזמן יוכח כמה תורה קנה במשך הזמן. אם בסיום הזמן תפילתו היא איך שהיה בתחילת הזמן, אם הנהגתו בכיבוד אב ואם ובדרך ארץ לרבו, או הדיבור שלו בדרך ארץ לאחרים, והזהירות שלא לעשות ליצנות ושלא לבטל שום אדם מישראל, ושלא לדבר על אחרים, אם בסיום הזמן אינו נראה שיפור אצל הבחור בענינים האלו יותר ממה שהיה בתחילת הזמן, סימן הוא שאור התורה לא האירה את הבחור.

עצם הדבר שבחור נשאר לעמוד על מקום אחד ולא התעלה, סימן הדבר שאור התורה לא האירה בו באופן הראוי.

שלא תשתכח התורה מהיחיד

כמו שמבואר בדברי חז"ל שיש ענין של שלא תשתכח תורה מהכלל ישראל, כך יש ענין שלא תשתכח תורה מכל יחיד ויחיד. רבי חייא יצא לפעול עבור כלל ישראל, שלא תשתכח תורה מישראל. אך כל בחור שנכנס לשיבה בהתחלת הזמן בא לפעול עבור עצמו, ער קומט זיך פארזארגען, שלא תשתכח התורה ממנו, שהוא בעצמו יהיה לו התעלות בתורה.

התנאי שלבחור תהיה הצלחה בתורה, דומה לתנאים שהעמיד רבי חייא בפעולותיו שלא תשתכח תורה מישראל.

יוקח נא מעט מים'

כשהגיעו שלוש המלאכים לאברהם אבינו ונדמו לו כאנשים, אמרו בגמרא (ב"מ פו:), 'אמר רב יהודה אמר רב כל מה שעשה אברהם למלאכי השרת בעצמו. כל הפעולות במצות הכנסת אורחים שעשה אברהם אבינו בעצמו, עשה הקדוש ברוך הוא לבניו בעצמו. וכל מה שעשה אברהם על ידי שליח, עשה הקדוש ברוך הוא לבניו על ידי שליח.'

פראפעסארען גדולים, דאקטוירים גדולים ואינדזנירען גדולים.

כמו כן אילו היה קיום התורה בישראל להבדיל בדרך איך שמתקיים חכמות אומות העולם אצל אומות העולם, לא היה צריך רבי חייא לזרוע פשתן כדי לארוג מהם מצודות לצדיית צבאים ולתת את בשרם לאכול ליתומים, אלא היה לוקח חמשה חומשי תורה וששה סדרי משנה, ומלמד לחמשה תלמידים ולששה תלמידים.

כל ההכנה לתורה מתוך הכנה של קדושה

אבל כדי שיהיה קיום התורה, שיהיה 'חכמתו מתקיימת', צריך שכל ההכנה לתורה, כל הקדימה לתורה תהיה מתוך הכנה של קדושה, מתוך הכנה של לשם שמים ותורה.

כשהכנה לתורה הוא באופן הראוי, על ידי הכנה זו בונים את התורה ועוסקים בתורה, 'אויף אזא הכנה בויעט זיך תורה, אויף אזא הכנה לערענט זיך תורה', אז תהיה התורה תורה של קיימא, שלא תשתכח תורה מישראל.

אבל כשאמר אברהם אבינו 'יוקח נא מעט מימ' (בראשית יח, ו), שלא הכין בעצמו את המים, אלא שציווה שיביאו להם המים. על ידי כן המים שיצאו מהאבן היו על ידי משה רבינו, כשאמר השי"ת למשה רבינו 'דהכית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם' (שמות יז, ו).

גודל ההשפעה שיש לכל מעשה ופעולה

מדברי המדרש אנו רואים גודל ההשפעה שיש למעשיו ופעולותיו של האדם, שמעשי האדם יש להם רושם גדול. גם פעולות קטנות. מה שהיה 'ואל הבקר רץ אברהם', 'ויקח חמאה וחלב', שהבקר והחמאה והחלב לקח בעצמו, ואילו לגבי המים היה 'יוקח נא מעט מימ', שציווה למשרתים שיביאו את המים.

לאורחים לא היה שום הבדל מי מביא להם את המים, רק שיקבלו את המים. לאורחים לא היה שום הבדל מי מביא בפניהם החלב והחמאה, ובלבד שיונח לפניהם החלב והחמאה. אבל בשמים יש לזה רושם אחר לגמרי, 'אבער אין הימל מיינט עס אינגאנצען אַ אנדערע זאך'.

בגמרא דרשו על זה, דכתיב 'ואל הבקר רץ אברהם' (בראשית יח, ז). שבזכות מצות הכנסת אורחים שאברהם אבינו רץ בעצמו אל הבקר לשחטם, בשכר זה זכו בניו ל'זרוח נסע מאת ה'' (במדבר יא, לא), כשהביא הקב"ה השליו לבני ישראל.

עוד נאמר 'ויקח חמאה וחלב' (בראשית יח, ח), שהלך בעצמו והביא חמאה וחלב. ובזכות זה זכו בניו ל'הנני ממטיר לכם לחם מן השמים' (שמות טז, ד), שזכו שירד לבני ישראל מן השמים.

בנוסף נאמר 'והוא עומד עליהם תחת העץ' (בראשית יח, ח), שעמד בעצמו תחת העץ לראות שיהיה להם כל צרכם, ובזכות זה זכו בניו ל'הנני עומד לפניך שם על הצור וגו'' (שמות יז, ו), שהשי"ת אמר שכשיזדקקו בני ישראל למים במדבר יעמוד שם השי"ת אצל האבן לראות שהאבן יתן מים כמו שצריך.

על מה שנאמר 'ואברהם הולך עמם לשלחם' (בראשית יח, ח), שאברהם אבינו יצא בעצמו ללוות אותם בדרכם, בזכות זה זכו בניו ל'וה' הולך לפניהם יומם' (שמות יג, כא), שהשי"ת הלך לפניהם ביציאת מצרים בעמוד ענן.

**לכל פעולה קטנה היתה תוצאה
לדורות עולם**

ההתבוננות ממדרש זה

יש לנו להתבונן במה שכתוב כאן, 'לאמיר זיך פארשטעלען וואס דא שטייט'. הנה אברהם אבינו טרח ביותר עבור האורחים, כמו שנאמר 'ואל הבקר רץ אברהם', 'ויקח חמאה וחלב', 'והוא עומד עליהם תחת העץ', 'ואברהם הולך עמם לשלחם'. בכל הענינים טרח אברהם אבינו בעצמו עבור האורחים.

רק לגבי המים נאמר 'ויקח נא מעט מים'. אבל בכל העסק שעסק עבור שלושת האורחים, 'אין דער גאנצער געפארעניש וואס ס'איז דא געוועזען, שהרי אברהם אבינו טרח ללכת לשחוט ולאפות, 'לושי ועשי עוגות', ולהכין עבורם כל צרכם, ואברהם אבינו היה אדם זקן, והיה זה ביום השלישי למילתו. אם כן, מה שאמר להם 'ויקח נא מעט מים', הלא זהו דבר של מה בכך שאמר להם כן, 'ס'איז אַ נארמאלע זאך אזוי, נאר ווא דען'.

אך אנו רואים מה שנגרם על ידי אמירתו של אברהם 'ויקח נא מעט מים', 'וואס דאס האט געקאסט', שלפי שאמר 'ויקח נא מעט מים', לכן לא הוציא השי"ת

מה שהביא אברהם אבינו בעצמו, היה לזה השפעה גדולה לאחר דורי דורות, 'האט זיך עס שפעטער דורי דורות אפגערורהפען', שהשי"ת עשה הדבר בעצמו עבור בניו של אברהם. ואילו מה שעשה על ידי שליח, ניתן לבניו רק על ידי שליח.

נמצא, שמה שנתן אברהם אבינו את המים על ידי שליח שאמר 'ויקח נא מעט מים', דבר זה גרם לכך שמשה ואהרן מתו במדבר. ואילו היה נותן אברהם אבינו המים בעצמו, ולא היה אומר 'ויקח נא מעט מים', אזי לא היה נתינת המים באופן של 'והכית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם', אלא השי"ת היה מוציא המים מהסלע לא על ידי שליחותו של משה, ואז לא היה משה מכה את האבן, ולא היו משה ואהרן מתים במדבר.

בנוסף מבואר מדברי חז"ל שאילו לא היו משה ואהרן מתים במדבר, אזי כשנכנסו בני ישראל לארץ ישראל לא היו עובדים עבודה זרה מה שהביא לחורבן הבית.

״וואס דער חוט השערה פון אברהם אבינו האט געקאסט שפעטער, האט זיך שפעטער אפגערוהפען אין דעם כלל ישראל״.

״אַ מענטש האט אַ השגה, אז ס'פעהלט אַ חוט השערה אין זיינע מעשים, ס'פעהלט אין שלימות, אין תמימות, אז ס'פעהלט אַ חוט השערה, ווי דאס קען שפעטער אפרוהפען״.

התורה וחז״ל מלמדים אותנו עד כמה חשוב ונוגע כל פעולה של אדם. גם ענין הנראה כדבר קטן, מה שאמר אברהם אבינו יוקח נא מעט מים, שהיא בטלה בתוך כל מעשי החסד שעשה עם המלאכים, שהיה חסר כחוט השערה בהשתדלותו של אברהם בהכנסת אורחים שעשה עמהם.

הלא זה היה כעין חוט השערה בתוך הים הגדול, שהרי אברהם אבינו עשה ים של חסד כשהגיעו אליו שלושת האורחים והיה חסר רק כחוט השערה שלא הלך בעצמו להביא המים, אלא אמר יוקח נא מעט מים׳.

חוט השערה זה שהיה נחסר במעשי החסד של אברהם

בעצמו את המים מהאבן, אלא נאמר למשה רבינו יזהיית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם׳. מזה נגרם לאחר מכן שהיה יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל׳ (במדבר כ, יב).

התוצאה מזה היה שמשה ואהרן מתו במדבר, ולא הכניסו את בני ישראל לארץ ישראל, מה שגרם לאחר מכן לחורבן בית המקדש.

חשיבותה של כל פעולה קטנה

״די תורה און די חז״ל לערנען אונז ווי ווייט עס דערגייט מעשים פון אַ מענטש. אַ קלייניקייט, יוקח נא מעט מים׳, ס׳איז דאך בטל געווארען אין דעם חסד, אַ חוט השערה וואס ס׳האט געפעהלט אין די השתדלות פון אברהם ביי די הכנסת אורחים, איז דאך אַ חוט השערה אין אַ ים״.

״ס׳האט זיך דאך אפגעטוהן אַ ים פון חסד בביתו של אברהם אבינו ווען די דריי אורחים זענען געקומען. האט געפעהלט אַ חוט השערה, ער איז נישט געגאנגען אליין ברענגען די וואסער, נאר יוקח נא מעט מים״.

כשלומדים (ב"מ ב.), 'שנים אוחזין בטלית זה

אומר אני מצאתיה וזה אומר אני מצאתיה, זה אומר כולה שלי וזה אומר כולה שלי, לומדים מהו רצון ה' באופן זה, רצון ה' באופן זה הוא 'יחלוקו'. כשיש מעשה של 'שנים אוחזין בטלית, רצון ה' באופן זה הוא 'יחלוקו'.

על ידי לימוד התורה האדם מכניס בתוך נפשו את רצון ה', 'מינעמט אין זיך אריין דעם רצון ה', האדם מכניס לעצמו את ציווי הבורא, אם מצות הבורא להניח תפילין, או מצות הבורא לקבוע מזוזה.

'די תורה שטעלט אונז אוועק'

האדם מכניס בנפשו רצון ה', לידע איך הוא רצון הבורא שתהיה הנהגתו בחסד וברחמים כל אחד כלפי חברו, ולכן העמידה לנו התורה מעשי אבותינו אברהם יצחק ויעקב, ומעשי דור המבול ודור הפלגה, מה שהיה בתחילת בריאת העולם.

התורה מעמידה לנו, 'די תורה שטעלט אונז אוועק', כדי שנלמד דרך ה' ורצון ה'.

אבינו, עשתה רושם על ידי זה לאחר דורות בכלל ישראל.

האם יש לאדם השגה מה שנגרם על ידי מה שחסר כחוט השערה במעשיו, כשחסר בשלימות ותמימות, כשחסר אפילו כחוט השערה, איזה השפעה יש לו לדורות.

מהות לימוד התורה - ידיעת דבר ה'

כשבחורים מגיעים ללמוד בישיבה יחד בהתחלת הזמן, שבאים להתעלות בתורה, התורה שבחור לומד בימי הנעורי בונה את השקפתו, ובונה את דיעותיו.

בחור מגיע ללמוד מהתורה, 'ער קומט זיך לערנען פון תורה', כשבחור מגיע לישיבה הוא מקבל על עצמו דבר ה', 'מ'קומט זיך אונטערווארפען אונטער דעם דבר ה'.

מהות של 'לימוד התורה' היא שלומדים מהו ציווי ה', שבאים ללמוד ולשמוע מהו רצון הבורא, שכן התורה זהו רצון הבורא וציווי ה'. המצוות שהשי"ת מצוה כדת מה לעשות, פסקי ההלכות שלומדים בתורה הכל הוא דבר ה'.

תורה - הוראה

מהותו של בחור המגיע לשיבה ללמוד היא כדי ללמוד תורה, דאס מיינט אַ בחור וואס קומט אין אַ ישיבה, ער קומט לערנען תורה. 'וואס הייסט תורה', תורה היא הוראה, כי התורה מלמד ומורה לאדם מהו רצון ה' איך יחיה את חייו, 'תורה איז דאס לערנען און דאס אנווייזעכטס ווי דער אייבערשטער וויל אז דער מענטש זאל לעבען זיין לעבען'.

התורה שבחור לומד בימי נעוריו היא תורה שבונה את השקפתו, תורה שבונה את דיעותיו, על ידי מה שנוטע בעצמו קדושת התורה ואור התורה, איך שהוא רואה ומבין מהו רצון ה'.

הדרך שיהיה התורה של קיימא

הנתיב והדרך שהתורה שלומדים בשיבה תהיה תורה של קיימא, זאת לימד אותנו רבי חייא, שתורה של קיימא אינה נקנית בדרך הטבע כמו שקונים חכמות אומות העולם.

חכמות אומות העולם נקנים בדרך הטבע, אבל כדי לקנות התורה שהתורה תהיה תורה של קיימא - שלא תשתכח

תורה מישראל, אם יעמידו את התורה רק בדרך הטבע, לא תהיה לתורה קיום. כדי לזכות לתורה של קיימא, צריכים להכנות על גבי הכנות.

השפעה לדורי דורות

בר מן דין, למדים אנו מהתורה, 'חוץ פון דעם זעהט מען אין די תורה', איך שמעשים טובים של האדם, פעולות תמימות, פעילות שלימות של האדם, איך שיש להם השפעה לדורי דורות, כמו שרואים אצל אברהם אבינו, ווי דאס רוהפט זיך אהפ לדורי דורות מן השמים, אז אַ מענטש טוהט אהפ אַ פעולה שלימה, ווי מ'זעהט ביי אברהם אבינו'.

דור ההפלה נשתיירה מהם פליטה - מעלת האחדות

ענין נוסף מבואר במדרש בפרשתן (ב"ר לח, ו), 'אותן של דור המבול לא נשתיירה מהן פליטה', שלא נשאר מדור המבול כי אם נח ובניו, אבל כל הרשעים שהָרְעו בדור המבול מתו כולם, ואלו של דור הפלגה נשתיירה מהם פליטה, שעונשם היה רק שנפוצו על פני כל הארץ, אבל למעשה נשארו בחיים.

דרך ההצלחה בישיבה

כל אלו הדברים הם דרכים וסגולות וענינים שחז"ל מראים לנו, וואס חז"ל ווייזען אונז, מהו הדרך של כלל ישראל, מהו הדרך שכל יחיד יזכה לברכה והצלחה.

ההכנה בהשכמה

כשנאספים רבים של בחורים בישיבה, היסוד הראשון הוא ההכנה לתורה. והכוונה להכנה שבהכנות, ההקדמה. ביום ראשון לפני שחרית כשבחור יוצא מביתו, היציאה מהבית, ההשכמה ביום ראשון קודם שחרית לתפילה, כדי שיוכל לנסוע להיות בישיבה בזמן. ההכנה של ההשכמה, הינטילת ידיים שחרית ביום ראשון, דער וואשען נעגל וואסער זונטיג אינדערפרי, זהו הכנה של לימוד התורה בשבוע זה. שכן מעשה הכנה זה יש לו קשר ושייכות להצלחת הבחור בלימודו במשך הזמן בישיבה.

לפי הכוונה שהבחור משכים משנתו, לפי מידת הזריזות, לפי הכובד ראש שיש לו בעת ההשכמה ביום ראשון שחרית כדי

מהו ההבדל ביניהם, אמרו במדרש 'אלא דור המבול על ידי שהיו שטופים בגזל, לפיכך לא נשתייר מהן פליטה, אבל אלו על ידי שהיו אזהבים זה את זה, שנאמר ויהי כל הארץ שפה אחת לפיכך נשתיירה מהן פליטה'.

אפילו שדור ההפלגה אולי היו גרועים יותר מדור המבול, שיצאו להילחם כנגד השי"ת, משא"כ בדור המבול שהיו רק מושחתים בחטאים אך לא מצאנו שנלחמו בכביכול, ואילו דור הפלגה יצאו כביכול להילחם כנגד השי"ת.

דור המבול על ידי שהיו שטופים בגזל לפיכך לא נשתייר מהן פליטה, אבל דור הפלגה על ידי שהיו 'אזהבים זה את זה', שנאמר ויהי כל הארץ שפה אחת, נשתיירה מהן פליטה.

עוד אמרו שם במדרש, רבי אומר גדול השלום, שאפילו ישראל עובדים עבודה זרה ושלום ביניהם, אמר המקום כביכול איני יכול לשלוט בהן, כיון ששלום ביניהם וכו', אבל משנחלקו יכולים חלילה לשלוט בהם השונאים שיהיה חלילה השמדה.

בכבודו, או שעושים לו עוולה באיזה אופן שיהיה.

מבואר מדברי חז"ל, 'דער מדרש לערענט אונז', שדור

המבול שהיה בהם מידות רעות ונגעו בהם, שהיו שטופין בגזל, שהמידות רעות בבין אדם לחבירו **לא** היתה באופן הראוי, דבר זה גרם להם שלא נשתייר מהן פליטה. אבל דור הפלגה, אף על פי שיצאו להילחם כנגד השי"ת, לא נתן השי"ת שליטה לדינים באופן שתהיה שם השמדה, לפי שהנהגה בין אדם לחבירו היתה באופן של שלום ואהבה.

אוהבים זה את זה

מבואר שכשהנהגה בין אדם לחבירו הוא באופן של

שלום ואהבה, זהו סגולת הקיום, שאם גם בשעה שעבדו עבודה זרה ויצאו להילחם כנגד השי"ת, לא היה למידת הדין השליטה להילחם באותו הדור, וכל זה היה רק משום שהיו אוהבים זה את זה. אם כן, כל שכן בחורים שומרי תורה ומצוות שבאים לישיבה ללמוד תורה, שרחוקים מאוד ממעשי דור הפלגה, לכמה קיום התורה וסייעתא דשמיא זוכים על ידי מה שאוהבים זה את זה.

שילך ללמוד, זהו ההכנה של לימוד התורה של שבוע זה, זהו אריגת המצודות שעל ידם עמד רבי חייא לצוד את הצבאים.

שלם במעשיו

יחד עם זה ידקדק הבחור בשלימות מעשיו.

שכשבחור עושה איזה מעשה אם בין אדם למקום או בין אדם לחבירו, יעשה את המעשה בשלימות, באופן שלא יחסר מאומה, שיהיה שמור מכל הצדדים שהמעשה תהיה בשלימות הטוב, 'ס'זאל זיין ארום גענומען און באווארענט פון אלע זייטען'. זהו מעלה גדולה בקיום מצוה בשלימותה, שלא יחסר כלום במעשה המצוה.

בין אדם לחבירו

בנוסף צריכים להיזהר בישיבה כשנמצאים בין רבים, בישיבה נאספים רבים של בחורים, וחיים בתוך הרבים, 'מ'לעבט זיך אויף מיט אַ רבים', ועל ידי כן נגרם שאין לו שעה ביום שלא יבואו עליו נסיונות בעניני בין אדם לחבירו.

לפעמים פוגעים באדם בדיבור אחד, או שפוגעים

כשבאים לישיבה כדי לעלות בתורה, כשבאים לעסוק בתורה באופן שהתורה תהא מתקיימת בו, אם אין נזהרים בענייני בין אדם לחבירו, אם אין נזהרים כראוי בחלקים של גול, או שמזלזלים בכבוד הבריות, טרעטען אויף יענעם'ס כבוד, זהו קנין ותברא בצדו, שמצד אחד עוסקים בתורה, ומצד שני מנקבים את הנקב באופן שכל תורתו של האדם תפרח ותיעלם ממנו.

תורה של קיימא

אכץ כשבחורים נאספים כאחד בתחילת הזמן, מתוך כוונה נכונה להתעלות בתורה, כדי שיזכה האדם לתורה בקנין של קיימא, עליו להתבונן בדברי חז"ל, מה שהורו לנו חז"ל מהם התנאים כדי שהתורה שלומדים תהיה תורה של קיימא, ווי די חז"ל לערנען אונז ווי די חז"ל לערנען אונז די תנאים וואס מ'דארף האבען כדי מ'זאל טאקע האבען אַ תורה של קיימא.

יש לנו להתבונן בזה ולקבל על עצמינו לשמור הדרכים שהורו לנו חז"ל, ונזכה להצלחה בתורה ויראת שמים.

אך כשההנהגה הוא להיפך חלילה, אנו רואים שדור המבול שהיו שטופים בגזילה, בא עליהם חורבן נורא עד שאבדו, 'חורבן ליגט אין זיי'.

לכן מוטל על כל בחור להיזהר בכבודו של חבירו, להיזהר בשלום ושלוח. אבל אם אינם נזהר בדבר, ואינם נזהרים בשלימות חפצי השני, כמו שנמצא לפעמים שמזיקים את הספרים של השני, או שמזיקים רכוש ששייכת לישיבה ולהקדש, זהו בכלל 'שטופין בגזילה'.

שטופין בגזילה

בחור שידיי הולכות מעצמם ללא שום גדר ופוגעות ברכוש השני, או שפוגע ברכוש ההקדש, זהו בכלל 'שטופין בגזילה'. הלא אין לך בחור שמסכים שיפגעו בספריו ובחפציו, ואין לך בחור שמסכים לשבת בשולחן שהזיקו אותה, והוא מזיק הקדש ובכלל 'שטופין בגזילה'.

כמה חורבן יש בהנהגה של 'שטופין בגזילה', שדור המבול שלא לחמו כנגד רצון ה', נאבדו מן העולם לפי שהיו שטופין בגזילה.

זְכוּת וְזָכָה אֶת הַרְבִּים, וְכוּת הַרְבִּים תִּלְוִי בּוֹ

היות שזכינו ב"ה והגליון השבועי מופץ בכמה ערים, יש הזדמנות למי שליבו חפץ לזכות את הרבים ולקחת חבל בהוצאות ההפצה של הגליון בעירו, ויבוא על שכרו.

אפשר לפנות למערכת חידו"ת של רבינו,
למספר טעלעפאן 9 EXT 1-718-854-2290.

בברכה והערכה
מערכת החידו"ת של רבינו